

JAARGANG 4 FEB-MAT 1994 NR12

Original supplied by Bas Kornalijslijper
Scanned and converted to PDF by HansO, 2002

REDACTIONEEL

Op de kft van het vorige clubblad stond een verhuisdoos afgebeeld. Dit had alles te maken met mijn verhuizing. Zoals U waarschijnlijk al gezien hebt, staat er dit keer een auto op de kft. Ik heb dus mijn rijbewijs gehaald en ben in het bezit van een auto. De afgelopen maanden ben ik al naar verschillende MSX-bijeenkomsten geweest en het is een heerlijk gevoel dat ik niet meer van een ander afhankelijk ben. Bij deze wil ik iedereen bedanken die altijd maar weer voor mij klaar stonden, omdat ik weer zonnig naar een MSX-dag moest of wanneer ik weer computers ergens moest ophalen. Zonder deze mensen zou de club niet zo populair geweest zijn, maar dit betekent NIET dat ik nu zonder ze kan, want voor mij alleen is de club veel te groot geworden.

Hoe de volgende kft eruit zal zien weet ik nog niet, misschien staat er een meisje op, daar ontbreekt het mij namelijk nog aan. Ik ben nog steeds vrijgezel...

Ook dit keer is clubblad weer goed en gevarieerd gevuld, al was het deze keer ook weer een probleem om het vol te krijgen. U kunt altijd kopij inleveren. Dit kan in de vorm van een artikel, een verslag, een speltip, een listing, maar ook een brief. Een voorbeeld van zo'n brief kunt U achter in het clubblad vinden.

MSX-Club West-Friesland
Rondeelstraat 25
1628 KH Hoorn
Tel.: 02290-70618
BBS: 02290-70618 (na 23.00 u)

De clubdagen zijn in het 'Buurthuis de Cogge' aan de Akkerwinde te Zwaag (vlakbij Sportcomplex de Opgang). Vanaf 12.30 u bent U welkom. Wanneer U uw computer meeneemt, kunt U vanaf 12.00 u aanwezig zijn.

- Clubdag 17 - zaterdag 16 april 1994
- Clubdag 18 - zaterdag 11 juni 1994

Bas Kornalijslijper

- Doelstelling: Het bevorderen van het optimale gebruik van het MSX-systeem en de daarbij behorende soft- en hardware. Het uitwisselen van kennis en ervaring, het geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen. Kortom een gezellig dagje computers met mensen met dezelfde hobby en er dan ook nog iets van opteken.

- De club kan niet aansprakelijk worden gesteld voor ingezonden stukken van één van de redactieleden. Ook niet voor de aangeboden artikelen d.m.v. advertenties.

- Zonder onze toestemming mag geen artikel of een gedeelte daarvan uit deze uitgave vermenigvuldigd of overgenomen worden.

PROEFWERK

Ze konne Anton Keetbaas allegaar as 'n man die graag teugen 'n aar vertelde hoe goed of ie wel niet was. Op skoël was ie de beste van de klas en later had ie met werken twei rechte hande, temiste dat zee hai...

"Ophakke en broekkakke kè-je zittende redde," spotte sommige mense.

Op 'n keer hadde ze 't onder koppiestoid over proefwerke op skoël. Anton wist 't geloik weer heël sterk te vertellen: "Ik hew voor 'n proefwerk nag 'rs 'n elf had!" Moet je nei-gaan, gien tien met 'n griffel, nei 'n elf! Groösk dee hai uit de doeke hoe of dat kommen was: "Ik zat toe bai meister Verbeek in de klas. Op 'n ochend hadde we geskiedenisproefwerk over de Romoinse toid. Ik had alle vrage goed. En den zel je meskien zegge: den krog je niet houger as 'n tien, maar meister gaf moin toch 'n elf. Dat kwam omdat alle are leerlinge deur mekaar gien houger coifer wiste te halen as 'm vier of 'n voif. Dat was toch wel 't bewoits dat 't heël moeilek was, niet? Nou moet ik 'r bai zegge dat ik 't alle-gaar wel droume kon. Weekstevoor had ik namelek puur zo'n vracht strafwerk kregen en most krek dat houfdstuk voif keer overskroive, dat zodoende."

Toedat 't koppiessen beurd was en de manne weer an 't werk gaan ware, smiespelde de ien bai de aar in z'n oor: "Hè-je 't hoord, 'n elf voor geskiedenis... 't Zel vast wel 'n Romoinse twei weest hewwe!!"

Uit: Westfrieze Spreukenkalender 1994, Peter Ruitenber

THE MAZE OF GALIOUS

The Maze of Galious heeft als subtitel Nightmare 2. De enige overeenkomst met de oude Nightmare zijn de hoofdrolspelers. Nightmare is een puur aktiespel, terwijl The Maze of Galious een adventure is. Het verhaal achter dit spel is het vervolg op Nightmare. Popolon heeft dus Aphrodite bevrijd, maar dit bleek een valstrik te zijn van de hogepriester Galious. Op deze manier kon hij de toen nog niet geboren baby van Popolon en Aphrodite, Pamperse, ontvoeren. In de Maze of Galious ben je Popolon en/of Aphrodite en zul je het kasteel van Galious moeten doorzoeken op allerlei voorwerpen, welke nodig zijn om de demonen in de werelden te verslaan. In de laatste wereld zul je het op moeten nemen tegen Galious, die Pamperse gevangen heeft.

Het spel is een MEGAROM en is geschikt voor alle MSX-computers. Voor beginners is dit spel absoluut niet geschikt gezien de omvang en de moeilijkheid hiervan. Met behulp van de Game-Master heb ik een screendump gemaakt van het hele kasteel, dat uiteindelijk een plattegrond van 2 bij 3 meter opleverde. Het spel werkt met passwoorden. Dit is zeker geen overbodige luxe. Dit spel kost tweedehands ongeveer f 40,-- en dat is zeker de moeite waard voor zo'n groot en fascinerend spel.

Klaas de Wind, MSX-Club Friesland-Noord

MSX-CLUB MIDDEN-NEDERLAND

Utrecht, 16 januari 1994

Beste mede-MSX'ers,

Op 10 januari jl. heeft het bestuur van MSX-Club Midden-Nederland samen met zijn leden besloten tot het opheffen van de club.

Deze beslissing kwam niet onverwacht: aan het einde van het vorige clubseizoen (1992-1993) werd duidelijk dat het ledental snel terugliep. Voor het seizoen 1993-'94 hadden slechts 14 leden hun contributie voldaan. Dit betekende in de praktijk dat de meeste clubavonden door nauwelijks meer dan 10 leden werden bezocht. Een bijkomend probleem was dat er nauwelijks bijdragen voor het clubblad binnen kwamen, zodat deze de laatste drie maanden niet is verschenen.

Het bestuur was van mening dat dit lage ledental een onvoldoende basis vormde voor het voortzetten van de club en heeft daarom aan de leden voorgesteld de club op te heffen. Op maandag 10 januari 1994 viel definitief het doek, waarmee de opheffing een feit werd.

De financiële middelen van de club zijn aan diverse goede doelen geschonken en de bezittingen onder de leden verdeeld.

Wij willen alle bevriende MSX-clubs bedanken voor hun steun en enthousiasme en hopen dat het hen beter vergaat dan onze club.

Veel succes en leden toegewenst. Het voormalig bestuur van MSX-Club Midden-Nederland.

PAAL

A-160

ELERT

QUORUM™
Quorum™
Quorum™
Quorum™

QUORUM

Op een avond in december werd ik gebeld door Marcel Broers, een oud-klasgenoot van de LTS. Hij nodigde mij uit om op een HIGH-TEC-avond te komen, omdat ik veel met elektronika bezig ben. Peter was toevallig die avond bij mij thuis en is toen meegegaan. Deze meeting werd in Buurthuis 't Hop gehouden. Wij kwamen als één van de laatsten binnen. Ongeveer vijftien geïnteresseerden waren al aanwezig. We werden voorzien van thee of koffie, waarna er een welkomstwoord werd gesproken. Hierna volgde er een saaiere videofilm van ongeveer een half uur. Na deze film werd er verteld hoe je zelf QUORUM-distributeur kan worden en wat je hieraan kunt verdienen. Vervolgens werd er eindelijk verteld om welke produkten het ging, wat deze kosten en hoe dit alles werkt. Het gaat hierbij om allerlei vormen van beveiligingen. Hieronder staat een selectie van de verschillende beveiligingsvormen.

PAAL: Dit is een persoonlijk alarm, bedoeld voor iedereen, als bescherming tegen agressie. Deze produkten zijn gemaakt om de aandacht te vestigen op gevaarlijke situaties of situaties waarin gevaar dreigt. Voor verschillende levensstijlen en alledaagse toepassingen is een aantal modellen ontworpen. Dit zijn PAAL, PAAL II met deurklem, SPORTS-PAAL en BIKE-PAAL.

ELERT: Dit is een draagbaar alarm voor het beschermen van persoonlijke eigendommen en om in- en uitgaan door deuren en ramen te registreren. In noodgevallen kan het ook worden gebruikt als paniek-alarm. Ook hiervoor zijn een aantal modellen ontworpen, zoals ELERT, SPORTS-ELERT en de RED-ELERT.

A-160: Het huisbeveiligingssysteem is een alarmsysteem dat afgaat wanneer iemand probeert in te breken in een afgesloten ruimte van 900 m² of minder. Dit alarm werkt op de verandering van de luchtdruk. Hiervoor zijn dus helemaal geen kabels en/of sensoren nodig. Zelfs in een afgesloten koelkast werkt dit apparaat perfect. Voor de A-160 zijn diverse uitbreidingen verkrijgbaar.

Het is de bedoeling dat er iedere maand een nieuw produkt op de markt komt. Binnenkort kunnen we een auto-alarm en een afstandbediening, waartegen je kunt spreken, verwachten.

Voor meer informatie kunt U terecht bij:
M. BROERS, 02290-10116
M. DUINMAIJER, 02290-30952

Diverse demonstraties op verschillende clubdagen

Bas Kornalijsnlijper
Peter Tol

NIEUW BIJ DE CLUB...

MSX-DOS-aanpassing voor de Philips VG 8230

Door de aanschaf van een grote partij Philips VG 8230 MSX-2 computers zijn we er achter gekomen dat MSX-DOS 1.xx hierop niet goed werkt. Wanneer deze computer wordt opgestart met MSX-DOS 1.xx op de diskette, duurt het ruim één minuut voordat er met de computer in gewerkt kan worden. Digital KC kon vertellen dat dit een hardware-probleem is en heeft hier een oplossing voor gevonden. Door er een IC bij te plaatsen en enkele wijzigingen aan te brengen, werkt MSX-DOS 1 nu zonder problemen op deze computer.

Etiketten-plotter

Wanneer alles volgens schema verloopt zal dit programma 26 maart 1994 op de Internationale MSX-computerbeurs verschijnen. Dit programma is geschreven door Ron Schimmel en John Scheepers uit Enkhuizen, beiden zeer actieve MSX'ers. Met dit programma is het mogelijk om de diskettes van 'geplote' etiketten te voorzien. U kunt alle files op één diskette-etiket 'plotten', dus ook als er 112 files op de disk staan. De kleur van het kader kan opgegeven worden en ook de kleur van de tekst. De files kunnen op extensie (.BAS, .COM, .TXT) en op soort (DP, spellen, utility's) op de diskette 'geplot' worden. Natuurlijk kunt U zelf ook een selectie maken. Bij diskettes met maar één programma kan de naam handmatig worden ingevoerd. Een handleiding is in het programma verwerkt. Tevens worden er lege stickers meegeleverd.

Ruim 30 nieuwe PD-diskettes voor SIMPL

De Public Domain-bak is nu voorzien van ruim 30 diskettes voor SIMPL. Er zijn diverse voorbeeld-samples voor 128 kB, 256 kB, 512 kB en 1024 kB. Deze kunnen afgespeeld worden met een replayer, welke ook in de PD-bak te vinden is. Ook een aantal demo's voor SIMPL behoren tot de nieuwe aanwinst. Tevens zullen deze diskettes meegenomen worden naar MSX-bijeenkomsten en voor een heel vriendelijke prijs worden aangeboden.

SCSI-Interface

De nieuwe harddisk-interface is leverbaar. Deze interface is van het type SCSI-1. Hierop werkt dus ook alleen een harddisk van het type SCSI-1. De SCSI-interface werkt op 7 MHz zowel in de computer als in een slotexpander. Ook deze cartridge is voorzien van goudcontacten, waardoor er een optimale verbinding met de computer ontstaat. Er zijn hoofdzakelijk SMD-componenten gebruikt. Hierdoor past het geheel in een klein doosje (Konami-formaat). De SCSI-controller en de EPROM (voorzien van MSX-DOS 2.32) zitten in verzonken voeten, waardoor deze eenvoudig te verwisselen zijn. Ook wordt er software op disk meegeleverd, waaronder MSX-DOS 2.32. Deze interface is NIET uit voorraad leverbaar, maar wel bij

de club te bestellen. De reden hiervoor is, dat deze interface is ontworpen door Digital KC en hij de kennis heeft van het gebruik hiervan. U kunt deze interface en eventuele kabel rechtstreeks bij Digital KC bestellen. U moet zelf voor een harddisk en een voeding zorgen.

Tot slot de prijzen:

- SCSI-interface met software f 175,--
- Kabel (0,75 m) f 20,--
- Langere kabel (max. 6,0 m) op aanvraag

Geluid aanpassen voor de Koreaanse FM-PAC

Deze versie van de FM-PAC werd als eerste door (Stichting) GENIC naar Nederland geïmporteerd als alternatief voor de uitverkochte Japanse FM-PAC. Later werd ook deze FM-PAC door MSX-Centrum (Amsterdam) en MK naar Nederland geïmporteerd. Er is echter één groot nadeel aan deze FM-PAC in vergelijking met de Japanse FM-PAC, de FM-PAC van Checkmark/MSX-Club Gouda en de FM-PAC van Digital KC/MSX-Club West-Friesland. Het geluid is zeer zacht, maar kan met een potmeter harder gezet worden. Hierdoor ontstaat er een hinderlijke ruis. Nu worden er weer op grote schaal Koreaanse FM-PAC's geïmporteerd, namelijk door MSX-Club Gouda. Deze FM-PAC's worden aangeboden voor de prijs van f 105,--. Dit lijkt erg weinig, maar zuiver geluid kan hier zeker niet mee afgespeeld worden. Ook stoort deze FM-PAC op de radio. Deze problemen zijn op te lossen door de FM-PAC te wijzigen. De kosten hiervan bedragen ongeveer f 30,--. Echt goedkoop is de FM-PAC hierdoor niet meer.

FAC-software nu Public Domain

Na ruim één jaar de FAC-produkten te hebben verkocht is er besloten om de FAC-demo's, Music-disks en sample-disks Public Domain te verklaren. FAC Soundsampler behoort hier ook bij. FAC Soundtracker 2.0 en Pro worden GEEN Public Domain. In tegenstelling tot de andere PD-programma's, welke U op de clubdag kunt kopiëren, hoeft U deze niet te kopiëren. Deze leggen al voor U klaar, voorzien van een etiket, voor het bedrag van f 2,50 per stuk. Ook worden deze PD-programma's meegenomen naar MSX-bijeenkomsten waar MSX-Club West-Friesland aanwezig zal zijn.

De volgende diskettes zijn dus Public Domain:

- FAC-demo 1
- FAC-demo 2
- FAC-demo 3
- FAC-demo 4
- FAC-demo 5
- FAC-Synth Power #1
- FAC-Synth Power #2
- FAC Soundsampler
- FAC Soundsampler data disk
- FAC Sample disk #1
- FAC Sample disk #2
- FAC Sample disk #3
- FAC Sample disk #4
- FAC Music disk #1
- FAC Music disk #2
- FAC Music disk #3
- MSX Magic Sample disk

Bas Kornalijnslijper

SET SCROLL IN MACHINETAAL

DE NORMALE BASIC-METHODE

Het mag bekend verondersteld worden dat de MSX-2+ als grote extra de horizontale hardware-scroll heeft. Deze wordt in BASIC aangestuurd door het SET SCROLL-commando:

SET SCROLL X, Y, A, B

De X- en Y-waarden geven de pixel aan welke links bovenin het scherm geplaatst wordt. X mag tussen 0 en 511 liggen en Y mag tussen 0 en 255 liggen.

Normaal zal de linkerzijde het beeld 'schokken'. Dit 'schokken' wordt door video-register 26 (in Basic VDP(27)) veroorzaakt. Hieraan valt helaas niets te doen. Er is wel een mogelijkheid dit schokken te verbergen door de eerste 8 pixels aan de linkerzijde te laten fungeren als randgebied. Hierdoor wordt er een balk over het 'schokken' geplaatst in de kleur van de rand. Deze wordt geschakeld met de variabele A welke 0 of 1 mag zijn.

De variabele B zorgt voor de mogelijkheid om de hardware-scroll twee pagina's tegelijk te laten scrollen. In dit geval komt de actieve pagina in plaats van de zichtbare pagina. Deze overgang wordt alleen door de horizontale hardware-scroll mogelijk gemaakt. Om vertikaal van pagina's te verwisselen is een iets omslachtiger methode noodzakelijk.

DE ALTERNATIEVE BASIC-METHODE

Dit was de normale BASIC-methode. Nu volgt de alternatieve BASIC-methode welke in principe exact hetzelfde doet, echter wel trager. Doordat de horizontale scroll over twee registers is verdeeld, zal deze op sommige momenten 'schokkerig' zijn.

VDP(24) zorgt voor de vertikale scroll. Deze is ook in de MSX-2 aanwezig. Dit is duidelijk zichtbaar in diverse Japanse MSX-2 spellen, welke zeer mooi vertikaal scrollen (Aleste 1, Aleste 2, Aleste special). Deze vertikale scroll is in BASIC met VDP(24) mogelijk.

VDP(27) en VDP(28) verzorgen de horizontale scroll. Voor de horizontale scroll, die met SET SCROLL verkregen kan worden, is een formule nodig die er als volgt uitziet:

VDP(27)=(X-1)\8+1
VDP(28)=-128+(X XOR255)+1

Let er wel op dat beide VDP-waarden tussen de 0 en 255 moeten liggen. Er zal dus diverse malen 256 bij opgeteld moeten worden indien het getal negatief is en daarna nog eens MOD 256, zodat het tussen 0 en 255 ligt.

De variabelen A en B in het bovengenoemde SET SCROLL-commando kunnen met VDP(26) worden ingesteld. Als namelijk de A op


```
ret          ; dat gebeurt alleen niet in de
             systeem-RAM
```

De variabelen A en B worden in machinetaal als volgt gerealiseerd:

```
; de vlaggen setup in register B: bit   7 6 5 4 3 2 1 0
;                                     | | | | | | | |
;   niet nodig voor deze routine -----+-----+-----+
;   left-side hold during scroll -----+-----+
;   two-page move during scroll -----+-----+
reg26:  ld   a,(FFFAh) ; lees de huidige VDP-waarde
        and 252      ; neem de hoogste 6 bits
        bit 1,b      ; test bit 1 van B
        jr  z,tstNxt ; is al nul, hoeft dus niet meer
                        laag
        set 1,a      ; zet bit 1 van A
tstNxt: bit 0,b      ; test bit 0 van B
        jr  z,toVdp  ; is al nul, schrijf nieuwe waarde
                        naar VDP
        set 0,a      ; zet bit 1 van A
toVdp:  ld   b,a      ; daar moet de waarde in
        ld   c,25    ; zet in VDP(26)
        jp  47h      ; schrijf naar de VDP en update
                        leesbare waarde
                        ; klaar, terugkeer via de BIOS
```

Bij de scroll wordt meestal direkt naar de VDP geschreven om de snelheid ten goede te komen. De waarden worden meestal in het programma zelf bijgehouden. De variabelen A en B in het BASIC SET SCROLL-commando worden niet in de scroll-registers geplaatst. Deze staan dan in register 25. Dit mode-register wordt ook gebruikt voor de specifieke MSX-2+ schermen.

MULTI-PAGE SCROLL

De MULTI-PAGE scroll werkt alleen indien de oneven pagina op het scherm te zien is.

De verticale scroll kan niet tussen twee pagina's wisselen op de manier zoals dat wel met de horizontale scroll het geval is. Hiervoor is de volgende methode nodig:

- Het verticale scroll-register instellen op de 212e (voor omhoog) of op de 255e (voor omlaag) positie.
- Kopieer de horizontale lijn naar die positie.
- Scroll het beeld de gewenste richting op.
- Ga verder naar punt 2 voor verdere verwerking.

Het is niet mogelijk lijnen naar de Y-positie(s), welke normaal buiten het scherm liggen, te kopiëren. Doe deze truc in machinetaal, zodat BASIC hier niets mee te maken heeft, of zorg ervoor dat er een heel scherm naar de display-pagina gekopieerd wordt tijdens de scroll. Het MSX-2 opstart-scherm past deze truc toe.

Albert Beevendorp

3 SQUARE

- Medium: 1 * 1DD, vanaf MSX-2 met 128 kB
- Muziek: MSX-MUSIC (FM-PAC), MSX-AUDIO (muziek-module)
- Afkomstig van: Emphaeys
- Prijs: f 19,95

Dit spel behoort tot de categorie puzzelspelen, want puzzelen is het enige wat U moet beheersen om er iets van te kunnen maken.

Het spel is fraai verpakt en voorzien van een overduidelijke handleiding. In de handleiding staat een aardig verhaaltje welke ook op diskette terug te vinden is. Indien U niet beschikt over MSX-MUSIC of MSX-AUDIO heeft U geen geluid, want de PSG wordt niet ondersteund. Grafisch is alles netjes afgewerkt. Het spel kan zowel met joystick als met de cursortoetsen gespeeld worden. Tevens is er de mogelijkheid om zelf velden te maken en deze te bewaren.

Erhard Braas

SPELTIPS

Teachers Terror:

Toets bij de leraarkeuze op de CTRL-toets en voer het password in.

- KETTINGZAAG
- ERWIN
- BLACKBIRD
- JO RITZEN

Rad van fortuin (New Vision):

Laat de snelheidsbalk tot onder verliesbeurt komen en als U daarna de spatiebalk loslaat, komt U nooit op bankroet.

Fig's Quest:

- Level 5: PORKYHAVESOMEPUNS
- Level 10: MR. PORK
- Level 15: PIGDOCKS
- Level 20: ONEEYEDPORKY
- Level 25: PINKRABBITS
- Level 30: HOOLAHOOOP
- Level 35: RENEDEKXISAWIMP
- Einddemo: ENDDEMOGANITAINA

XAK II - Rising of the red moon:

Om in de debug-mode te komen moet er het volgende gedaan worden: druk op ESC, typ MIYUKI, druk op [SELECT] en typ dan XAK2.

Briek:

- Veld 1: BCEZY8H1
- Veld 3: EXJ1GGRP
- Veld 4: E2N1R19Y
- Veld 5: FGR1ZNI A
- Veld 6: FJU16RTK
- Veld 7: FBXJ7VAW
- Veld 8: GDEZX4CI
- Veld 9: GQH296BV
- Veld 11: GYJ4KCJL
- Veld 12: G4N4NFU7
- Veld 13: KDRLKIKT
- Veld 14: KQULNMU4
- Veld 15: KYXNWREG
- Veld 16: K41L8U5R
- Veld 17: 7K56F8E1
- Veld 18: 7K68RCLD
- Veld 19: 7VC6ZGPB
- Veld 20: 79F66I65
- Veld 21: I778GNQG
- Veld 22: IMKQRRYR
- Veld 23: IPV82VH1
- Veld 24: I9T86YGD

α 60-SNATCHER

MSX-2 COMPUTERS MET V9958 (MSX-2+) VIDEOCHIP

Voor MSX-2 computers welke alleen een MSX-2+ videochip ingebouwd hebben, is het volgende commando nodig om in SCREEN 12 te werken:

SCREEN 8:OUT &H99,8:OUT &H99,25 OR &H80

MSXbeurs Elsloo

zaterdag 26 februari 1994

van 10:00 tot 17:00 uur
Maaslandcentrum
Burg. Maenenstraat 45
toegangspreis f 3,50
inlichtingen 045-243860

*vele bekende
standhouders!*

Kortingsbon MSXbeurs Elsloo

f 1,-

Kopiëren van de bon is toegestaan

Aangeboden door:
MSX-Club West-Friesland

Trein

vanaf Sittard stoptrein naar Maasstricht, uitstappen bij station Beek/Elsloo
volg vanaf het station de bordjes MSX

Auto

neem vanaf de A2 (Sittard-Maastricht) afslag Elsloo en volg de bordjes MSX
(vanuit België de E39 richting Maasmechelen, bij Stein richting Maastricht)

TEACHERS TERROR

Medium: 1 * 2DD, vanaf MSX-2 met 128 kB

Muziek: MSX-MUSIC (FM-PAC)

Afkomstig van: Hegega

Prijs: f 20,50

Degene die denkt dat leerlingen het op school moeilijk hebben, kan bij dit spel zijn lol op. Leraren bekogelen leerlingen met alles wat ze in handen krijgen. U kunt uw favoriete docent(e) kiezen om met deze zoveel mogelijk leerlingen raak te gooien. Pas op, want als dit te lang duurt komt de directeur en wordt U overspannen afgevoerd.

Wanneer U in het bezit bent van een FM-PAC hoort U muziek van onder anderen Madonna en The Pet Shop Boys. Het speelscherm zit vol met beeldgrapjes. De besturing is met de cursortoetsen, met een joystick of met een muis. Een aanrader voor iedereen!

Erhard Braas

DE S-RAM VAN DE FM-PAC

Zoals iedereen wel weet heeft de S-RAM van de Japanse FM-PAC een grootte van 8 kB. Deze wordt voornamelijk gebruikt voor het (tijdelijk) opslaan van spelsituaties. Het spel bepaalt hoeveel situaties er in de S-RAM kunnen worden opgeslagen, welke blokken er worden gebruikt, hoeveel blokken van 1 kB dat de data in beslag neemt en het kunnen kiezen in welk(e) blok(ken) de data moet komen.

De FM-PAC kan gevonden worden door alle sloten af te zoeken vanaf 4018h naar de tekst 'PAC2OPLL'. Het gaat hier eigenlijk om de tekst 'PAC2'. De tekst 'OPLL' wordt gebruikt voor het vinden van de MSX-MUSIC, welke dus ook in de FM-PAC zit. In andere MSX-MUSIC-modules staat op adres 4018h de tekst 'APRLOPLL'. Het zoeken naar 'OPLL' op adres 401Ch in alle sloten zal effect hebben om de MSX-MUSIC te vinden. Maar we hebben het niet over de MSX-MUSIC maar over de S-RAM in de FM-PAC.

Als we op adressen 5FFEh en 5FFFh respectievelijk de waarden 4Dh en 69h zetten, dan wordt de S-RAM zichtbaar gemaakt. De S-RAM is nu te vinden van 4000h tot 6000h. De ROM kan weer ingeschakeld worden door op adressen 5FFEh en 5FFFh de waarden 00h te zetten. Denk er bij het inschakelen wel aan, dat als we de waarden één voor één veranderen, deze waarden ook in de S-RAM zelf worden aangepast. Beter is dus het veranderen van de beide waarden met twee eenvoudige machinetaal-instructies.

LD HL,694Dh

LD (5FFEh),HL

Na het inschakelen van de S-RAM kan met bijvoorbeeld MSXBUG of met MSX-DEBUG de S-RAM bekeken en veranderd worden. Het is mogelijk een machinetaalprogramma in de S-RAM te zetten en het in de S-RAM op te starten. Het S-RAM is tenslotte het RAM waarin we elke waarde kunnen veranderen.

Het terugzetten van de ROM, zonder dat op die plaatsen de S-RAM verloren gaat, wordt met hetzelfde stukje machinetaal gedaan.

```
LD HL, 0
LD (5FFEh), HL
```

Er komt een MemMan-TSR welke de S-RAM in- en uitschakelt. Deze TSR wordt Public Domain en zal zowel in machinetaal als in BASIC aanstuurbaar zijn.

Albert Beevendorp

VERSLAG VAN DE DERDE CLUBDAG MSX-CLUB FRIESLAND-NOORD

Zaterdag 2 oktober 1993 was de grote dag: de derde clubdag van MSX-Club Friesland-Noord is een feit. Er waren zeer veel voorbereidingen getroffen, maar daar zal ik U niet mee lastig vallen. Om 10 uur kwamen Gerrit en ik bij de plaats aan waar de clubdag gehouden zou worden, gebouw 2 van het Friesland College te Leeuwarden. Bij aankomst bleek dat M.A.D. al aanwezig was. Ze dachten dat de clubdag om 10 uur zou beginnen. De tafels werden in een U-vorm neergezet met daar binnen een cirkel. Vanaf een uur of elf druppelden de standhouders binnen: MSX-Club Gouda, MSX-Club West-Friesland, Flying Bytes, enz. Deze clubdag werd bezocht door ongeveer 90 mensen, wat helemaal niet gek is voor de regio Friesland. De meeste standhouders draaiden met een behoorlijke omzet en de bezoekers waren ook over het algemeen dik tevreden. Op de volgende clubdag komen er absoluut GEEN versterkers, tuners e.d. binnen. Er stonden twee standhouders, met allebei een versterker, tegenover elkaar. De één ging harder, vervolgens de ander er overheen, totdat ik moest ingrijpen. Dat het ook anders kan bewezen de heren van Metalsoft. Zij toonden dat versterkers op een redelijk geluidsniveau ook zeker tot hun recht komen. Jacky Schaap stopt met MSX en bood zijn spullen te koop aan. Binnen een enkele minuten had hij bijna alles verkocht. Kier Kracht was druk in de weer met zijn camera om alle standhouders te filmen en te interviewen. Deze videoband kunt U bestellen bij MSX-Club Friesland-Noord. MSX-Club Gouda was haar produkten aan het demonstreren. Bij MSX-Club West-Friesland was het mogelijk om uw computer te laten ombouwen of te laten repareren. Velen maakten daar ook meteen gebruik van. Deze clubdag is zeker voor herhaling vatbaar en bij deze wil ik ook alle standhouders bedanken voor hun aanwezigheid.

Klaas de Wind, MSX-Club Friesland-Noord

UITLEG ANSI-KLEUREN

Hieronder staan een paar voorbeelden hoe ANSI-kleuren te gebruiken zijn. Eerst even een uitleg hoe dit werkt. U moet de volgende commando's gebruiken:

ESC[31;40m = ESC+[voorgroondkleur+;+ achtergrondkleur + m sluit de regel af als die klaar is met ESC[0m of met andere ANSI-code.

Voorgrondkleur van 31 tot 37 en achtergrondkleur van 41 tot 47.

ESC[31;40m = rood op zwarte achtergrond en ESC[0m op einde
ESC[32;40m = groen op zwarte achtergrond en ESC[0m op einde
ESC[33;40m = bruin op zwarte achtergrond en ESC[0m op einde
ESC[34;40m = dblaauw op zwarte achtergrond en ESC[0m op einde
ESC[35;40m = paars op zwarte achtergrond en ESC[0m op einde
ESC[36;40m = lblauw op zwarte achtergrond en ESC[0m op einde
ESC[37;40m = wit op zwarte achtergrond en ESC[0m op einde
ESC[30;41m = rood met zwarte letters en ESC[0m op einde
ESC[30;42m = groen met zwarte letters en ESC[0m op einde
ESC[30;43m = bruin met zwarte letters en ESC[0m op einde
ESC[30;44m = dblaauw met zwarte letters en ESC[0m op einde
ESC[30;45m = paars met zwarte letters en ESC[0m op einde
ESC[30;46m = lblauw met zwarte letters en ESC[0m op einde
ESC[30;47m = wit met zwarte letters en ESC[0m op einde

Wanneer U de kleuren wilt combineren kan dat afhankelijk van uw eigen smaak. U kunt U creatief uitleven, wat vooral geschikt is voor berichten.

Voorbeeld: ESC[37;44m = een mooie witte letter in een blauwe balk.

Nog gekker is de diverse codes achter elkaar geven.

Voorbeeld: ESC[31m rood ESC[32m groen ESC[34m blauw ESC[0m geeft:
rood groen blauw

en ESC[31;47m in plaats van de eerste ESC[31m
rood groen blauw

een witte balk met dezelfde kleuren

Het beste is blijven uitproberen of oefenen met de daarbij behorende PD-ANSI-programma's (MOD, NEUSOFT). Er zijn natuurlijk altijd wel mensen die U kunnen helpen met dit soort leuke dingen.

André Neesen

- Clubdag 7 MSX-Club Kennemerland: 12 maart 1994, 'Buurthuis De Fjord' aan de Paul Krügerkade te Haarlem, aanvang 12.00u.

MSX GEBRUIKERSGROEP ZANDVOORT

Postbus 195, 2040 AD Zandvoort
tel. 02507-17966 (na 18.00 uur)

Speciale MSX Computerdag artikelen:

Disk screen 8/12 pictures MSX Computerdag 1991

Grote Poster MSX Computerdag 1992

Grote Poster MSX Computerdag 1993

YS videotekenfilm deel 2 VHS/PAL 30 min. Japans gesproken

YS videotekenfilm deel 3 VHS/PAL 30 min. Japans gesproken

YS videotekenfilm deel 6 VHS/PAL 30 min. Japans gesproken

YS videotekenfilm deel 2/3/6 VHS/PAL 30 min. Japans gesproken

f 5,-

f 5,-

f 5,-

f 17,95

f 17,95

f 17,95

f 50,-

Uniek :

T-SHIRT 5e MSX Computerdag diverse maten

f 15,-

De MSX Computerdag artikelen zijn beperkt verkrijgbaar.

OP DE SCHAPPEN...

MSX-2 software:

- Nosh (ANMA, 1 * 1DD)	f	29,95
- Frantic (ANMA, 1 * 2DD)	f	34,95
- Troxx (ANMA, 1 * 2DD)	f	34,95
- Super Index (3 * 1DD)	f	7,50
- Quinch (MCEV, 1 * 2DD)	f	5,--
- Magnar (MSX-Club Gouda, 3 * 1DD)	f	45,--
- Megadoom (MSX-Club Gouda, MSX-2+, 2 * 2DD)	f	40,--
- Video Manager (MSX-Club Gouda, 1 * 2DD)	f	35,--
- Goldrush (MSX-Club Gouda, 1 * 2DD)	f	17,50
- Pulldown Menu Designer (NMC, 1 * 1DD)	f	15,--
- Trojka (BCF, 1 * 1DD)	f	10,--
- Famous Hits for Synth-Saurus vol. 1 t/m 4	f	17,50
- Famous Hits for Synth-Saurus (per deel)	f	6,75
- FAC-demo 1 "The FAC"	f	2,50
- FAC-demo 2 "Xylonite"	f	2,50
- FAC-demo 3 "Revolution"	f	2,50
- FAC-demo 4 "Facmanschap is meesterschap"	f	2,50
- FAC-demo 5 "Total Confusion"	f	2,50
- FAC-Synth Power #1	f	2,50
- FAC-Synth Power #2	f	2,50
- FAC Soundsampler	f	2,50
- FAC Soundtracker 2.01	f	25,--
- FAC Soundtracker Pro	f	65,--
- FAC MIDI-file controller	f	25,--
- FAC Soundsampler data disk	f	2,50
- FAC Sample disk #1	f	2,50
- FAC Sample disk #2	f	2,50
- FAC Sample disk #3	f	2,50
- FAC Sample disk #4	f	2,50
- FAC Music disk #1	f	2,50
- FAC Music disk #2	f	2,50
- FAC Music disk #3	f	2,50
- MSX Magic Sample disk	f	2,50
- Sound Gallery (MCEV)	f	2,50
- Megamania (Westfriese House-disk)	f	10,--
- Psychadelia (Westfriese House-disk)	f	10,--
- House-mare	f	10,--
- Impact Musix disk #1	f	10,--
- Impact Musix disk #2	f	10,--
- Impact Musix disk #3	f	10,--
- Impact Musix disk #4	f	10,--
- Impact Musix disk #5	f	10,--
- Impact House disk #1	f	10,--
- Impact House disk #2	f	10,--
- Impact House disk #3	f	10,--
- Impact SCC disk #1	f	10,--
- Impaccen en wegwezen	f	10,--
- Impaccable	f	10,--
- Impact, The Ant-demo (2 * 2DD)		NIET LEVERBAAR

Hardware:

- 1024 kB externe memory-mapper	f 275,--
- 2048 kB externe memory-mapper	UITVERKOCHT
- 4096 kB externe memory-mapper	UITVERKOCHT
- Turbo 7 MHz print incl. inbouwschema	f 65,--
- Luxe schakelaar met LED voor o.a. Turbo 7 MHz	f 10,--
- Super-VHS aansluiting + kleuraanpassing Philips NMS 8280 incl. inbouwschema	f 50,--
- Dubbelzijdige diskdrive voor inbouw	f 150,--
- Externe dubbelzijdige B-drive (in behuizing, met voeding en kabel)	f 250,--
- 34-aderige kabel voor drive	vanaf f 10,--
- Gewijzigde ROM voor Philips Music Module	f 25,--
- Snelle diskrom voor Sony HB-F700	f 25,--
- Snelle diskrom voor Philips NMS 8250/55/80	f 25,--
- Systeemrom voor dubbelzijdig gebruik (8235/20)	f 25,--
- Geheugen zoek-ROM (alleen Philips)	f 25,--
- FM-PAC (incl. FAC Soundtracker 2.0)	f 125,--
- MSX-DOS 2.22 (incl. software)	f 65,--
- FAC MIDI-Interface	f 99,--
- MSX-Slotexpander	f 250,--
- Simpl incl. 2 demodisks	f 32,50
- SCSI-Interface (DIGITAL KC)	f 175,--

Clubbladen:

- MSX-Club West-Friesland nr. 5	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 6	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 7	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 8	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 9	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 10	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 11	f 2,50
- MSX-Club Kennemerland (per nummer)	f 2,50
- MSX-Club Friesland-Noord (per nummer)	f 2,50
- Produkt Journaal uitgave #3	f --,--
- MSX-Club Kennemerland infodisk #2	f 5,--
- Diskettes (per 10 stuks)	f 11,--
- Plotterpennen (per 4 stuks)	f 17,50

Beperkte voorraad, dus OP=OP:

- MT-Telcom modem met schakelaar (incl. software)	f 35,--
- MT-Telcom II modem (incl. software)	f 50,--
- Miniware modem (incl. software)	f 50,--
- The Games Collection (CD)	f 5,--
- The Games Collection (6 * CASS.)	f 10,--

Prijzen exclusief porto- en rembourskosten.
Prijswijzigingen onder voorbehoud.

**INTERNATIONALE
MSX
COMPUTERBEURS**

T I L B U R G

**Zaterdag 26 Maart 1994
van 10.00 tot 17.00 uur**

**Bremhorsthal
Oude Goirleseweg 167**

Toegangsprijs f 7,50 p.p.

Voor meer informatie kunt U telefonisch contact opnemen
met de organisatie: 013-681421 of 013-560668

HO, HO, HO, NOG EVEN HET BOEKJE NIET DICHTDOEN,
IK VIL NOG EVEN VAT VERTELLEN

In de eerste plaats wil ik langs deze weg (en dat mag best wel eens gebeuren) iemand bedanken en wel BAS, de oprichter van MSX-Club West-Friesland. Nu zult U wel denken waarom dan wel? Ik denk dat velen van U, leden en niet-leden, niet beseffen wat voor een werk er gedaan moet worden om de club in stand te houden. Ik heb er zelf ook nooit bij stilgestaan, totdat ik op een gegeven moment in de problemen zat met mijn computer. Hij werkte gewoon niet goed meer. Ja, zult U zeggen, dan laat je hem gewoon even nakijken. Oja, en bij wie dan? Ik ben blij dat ik lid ben van de MSX-Club (al een paar jaar). Door mijn gezondheid ben ik geen vaste bezoeker op de clubdagen, welke door de inzet van BAS, ook voor U georganiseerd worden. Maar nu komt het verhaal: Mijn dochter vroeg aan mij of ik voor de kinderen (mijn kleinkinderen) een computer kon versieren. Ik wist geen computer, maar ik heb het clubblad opgezocht om het telefoonnummer van BAS op te zoeken. Ik dacht bij mijzelf, die man zal vast wel denken, ik zie hem nooit. Ik heb de zaken uitgelegd waarom ik niet vaak kwam en dat werd ook wel begrepen. Bas zou zijn best doen en een week later had hij voor een zeer schappelijke prijs een MSX op de kop getikt. Mijn dochter was allang blij, want de kinderen bleven mij maar bellen. Dat was twee jaar geleden en alles werkt nog prima. Toen kwam mijn zoon met hetzelfde verhaal en ook nu weer heeft BAS een MSX-computer voor mij geregeld. Dit was nog niet alles. Nu wilde mijn dochter er een kleurenmonitor bij hebben en alweer ging BAS op pad met als resultaat een prima monitor.

Nog geen maand geleden kreeg mijn computer wat kuren en deze werd vervolgens door BAS perfect gerepareerd. Ik wil hiermee zeggen dat MSX-bezitters niet buiten hun MSX-club kunnen. Je hebt er vroeg of laat echt mee te maken. Ik hoop dat BAS met zijn MSX-Club nog lang zal voortbestaan. Ik ben 65 jaar en mijn MSX kan ik toch echt niet missen en daar komt U nog wel achter. Nogmaals, BAS, bedankt voor je hulp.

K. de Vries, Grootebroek

Te koop: Philips WMS 8250, 2 dubbelzijdige diskdrives, Sony KV1440 kleurenmonitor/televisie, Epson LQ450 24-naalds printer. Alles compleet met boeken en software voor een bedrag van f 1200,--. Tel.: 05109-1769.

Te koop: Philips VG 8235 met dubbelzijdige diskdrive. Tel.: 02290-36672.

Te koop aangeboden: Philips VS0080 kleurenmonitor, f 250,--. Tel.: 05210-17136.

- Clubdag 7 MSX-Club Kennemerland: 12 maart 1994, 'Buurthuis De Fjord' aan de Paul Krügerkade te Haarlem, aanvang 12.00u.

Te koop: Philips NMS 8250 inclusief bijbehorende boeken en kabels, geheel standaard, f 350,--. Tel.: 040-544464.

Dringend gezocht: Sony MSX-plotter, moet wel compleet zijn.
Tel.: 02290-70618.

Nieuw: BSS MSX-Club Kennemerland is nu 24 uur per dag online
De BSS draait op een Sony HB-F700P (Turbo 7 MHz) en een 100 MB harddisk. Bel nu: 023-261452.

Te koop aangeboden: diverse Philips NMS 8250 computers. Info bij de club.

Te koop: Philips NMS 8255. Tel.: 02240-13491.

ADVERTENTIES WORDEN GELEZEN, ZIET U WEL!

Te koop gevraagd: Toshiba of Philips Music Module (SPOED).
Tel.: 02290-36975.

Te koop: Sony HB-F9P MSX-2 computer. f 75,--. Tel.: 02290-70618.

Te koop: Philips VG 8235/00 MSX-2 computer met dubbelzijdige diskdrive, FM-PAC met koptelefoon, FAC Soundtracker 1.0 en 2.0, kabels en datarecorder. Tel.: 02290-36975.

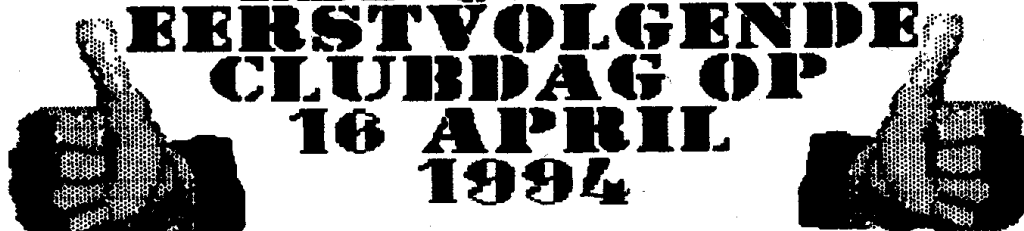
Te koop: Philips NMS 8250, dubbelzijdige diskdrive, Philips VS0080 kleurenmonitor en Tornado muis. Prijs f 700,--. Tel.: 023-253323 (J. Schoemaker).

Te koop: Philips VW 0020 printer, f 75,--. Tel.: 040-544464.

Te koop: Sony HB-F700D, muis, kleurenmonitor, 2 joysticks, Philips NMS 1431 printer, diskettes, King's Valley II (SCC) met schakelaar, Nemesis 3 (SCC), 2 diskettebakken, boeken en tijdschriften, vraagprijs f 600,--. Tel.: 02206-3856.

Gezocht: informatie over MSX i.s.m. Märklin modeltreinen.
Tel.: 058-662533.

**LET OP!!!!!!
EERSTVOLGENDE
CLUBDAG OP
16 APRIL
1994**

**De clubdag van 18 juni 1994 is
verplaatst naar 11 juni 1994**